

ประโยค ๑-๒
 แปล มครเป็นไทย
 สอบ วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อานนุทเหตุโร อานาถปิณฑิกาทิหิ เปสิตัง สาสนัน อโรเจตวา
 "ภนฺเต อานาถปิณฑิกปมฺหา ปณฺจ อริยสาวกโกฎฺฐิโย ตุมฺหากัง อากมณฺ
 ปจฺจาสิสฺสนฺตํ อิทํ ๑ สตุถา "เตนฺหิ คณฺหาหิ ปตฺตจิวรรนฺติ ปตฺตจิวรร
 คาหาเปตฺวา นิกฺขมิ ๑ นาโค กนฺตฺวา มกฺเค ติริยํ อฏฺฐาสี ๑ ภิกฺขุ ตํ ทิสฺวา
 ภควนฺตํ ปุจฺฉีสฺสุ "กึ กโรติ ภนฺเตติ ๑ "ตุมฺหากัง ภิกฺขเว ภิกฺขํ ทาคฺ
 ปจฺจาสิสฺสตี, ทิฆรตฺตํ โข ปนายํ มยฺหํ อูปการโก, นาสุส จิตฺตํ โกเปตฺ
 วฏฺฐติ, นินฺตตถ ภิกฺขเวติ ๑ สตุถา ภิกฺขุ กเหตุวา นินฺตติ ๑ หตฺถิปิ วนสณฺฑํ
 ปวิสิตฺวา ปนสททลิลลาทีนินิ นานาผลานินิ สํหริตฺวา ราสี กตฺวา ปุนทิวเส
 ภิกฺขุณฺ อทาสี ๑ ปณฺจสตา ภิกฺขุ สพฺพานินิ เขเปตฺ นาสกฺขีสุ ๑ ภตฺตกิจฺจ
 ปริโยसानเ สตุถา ปตฺตจิวรรํ กเหตุวา นิกฺขมิ ๑ นาโค ภิกฺขุณฺ อนฺตรนฺตเรณ
 กนฺตฺวา สตุถุ ปุโรโต ติริยํ อฏฺฐาสี ๑ ภิกฺขุ ตํ ทิสฺวา ภควนฺตํ ปุจฺฉีสฺสุ "กึ
 กโรติ ภนฺเตติ ๑ "อํ ภิกฺขเว ตุมฺहे เปเสตฺวา มํ นินฺตเตตฺตีติ ๑ "เอวํ ภนฺเตติ ๑
 "อาม ภิกฺขเวติ ๑ อถ นํ สตุถา "ปาริเลยยก อิทํ มม อนินฺตคฺคมณฺ, ตว
 อิมินา อตฺตภาเวน ฆานํ วา วิปสฺสนํ วา มคฺคผลํ วา นตฺถิ, ติจฺฐสฺ ตวนฺติ
 อิทํ ๑ ตํ สุตฺวา นาโค มุเข โสณฺฑํ ปกฺขิปิตฺวา โรทนฺโต ปจฺฉโต ปจฺฉโต
 อคฺมาสี ๑ โส หิ สตุถารํ นินฺตเตตฺตํ ลภนฺโต เตเนว นินฺยาเมน ยาวชิวํ
 ปฏฺิษฺกฺเคยฺย ๑

แปล โดยอรรถ

๒. สตถา ปน ตํ คามุปจารํ ปตฺวา "ปารีเลยยก อโธ ปฏฺจาย ตว อภูมิ, มนุสฺสวาโส สปรีปนโธ, ติฏฺฐ ตฺวนฺติ อาห ๑ โส โรธมาโน ตตฺถ จตฺวา สตฺถริ จกฺขุปลํ วิชฺหนฺเต, หทฺเยน ผลิเตน กาลํ กตฺวา สตฺถริ ปสาเทน ตาวตีสภวเน ตีสโยชนิกะ กนกวีมานะ อจฺจราสหสฺสมชฺเฒะ นิพฺพตฺติ ๑ ปารีเลยยกเทวปฺตุโตเตววสุส นามํ อโหสิ ๑

โกสมพิกา ภิกฺขุ "สตถา กิร สวตฺถึ อากโตติ สุตฺวา สตถารํ ขมาเปตฺตุ ตตฺถ อคมํสุ ๑ โกสลราชา "เต กิร โกสมพิกา ภณฺทนาการกา ภิกฺขุ อากจฺจนฺตฺติ สุตฺวา สตถารํ อุปสงฺกมิตฺวา "อหํ ภนฺเต เตสํ มม วิชิตํ ปวิสิตฺตํ น ทสฺสามีติ อาห ๑ "มหาราช สึลวณฺดา เต ภิกฺขุ, เกวลํ อณฺณมณฺณํ วิวาเทน มม วจฺนํ น คณฺหีสุ; อิทานิ มํ ขมาเปตฺตุ อากจฺจนฺติ, อากจฺจนฺตุ มหาราชาคี ๑ อนาถปิณฺฑโกปี "ภนฺเต อหํ เตสํ วิหารํ ปวิสิตฺตํ น ทสฺสามีติ วตฺวา ตเถว ภควตา ปฏิกฺขิตฺโต ตฺมฺหี อโหสิ ๑ สวตฺถึยฺ อานุปฺตตฺตานํ ปน เตสํ ภควา เอกมฺนฺเต วิวิตฺตํ การาเปตฺวา เสนาสนํ ทาเปสิ ๑ อณฺเณ ภิกฺขุ เตหิ สทฺธิ เนว เอกโต นีสึทฺติ น ติฏฺฐนฺติ ๑

เฉลย ประโยค ๑-๒

แปล มครเป็นไทย

แปล โดยพยัญชนะ

๑. อ.พระเถระชื่อว่าอานนท์ กราบทูลแจ้งแล้ว ซึ่งข่าวสาสน์ อันอันชน ท. มีเศรษฐกิจชื่อว่าอนาถบิณฑิกะเป็นต้น ส่งไปแล้ว^๑ กราบทูลแล้วว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.โกฏิแห่งอริยสาวก ท. ๕ ผู้มีเศรษฐกิจชื่อว่าอนาถบิณฑิกะ เป็นประมุข ย่อมหวังเฉพาะ ซึ่งการเสด็จมา แห่งพระองค์^๒ ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ตรัสแล้วว่า ถ้าอย่างนั้น อ.เธอ จงถือ ซึ่งบาตรและจีวร ดังนี้ ยังพระเถระให้ถือแล้ว ซึ่งบาตรและจีวร เสด็จออกแล้ว ฯ อ.ช้าง ไปแล้ว ได้ยินแล้ว ขวางในหนทาง ฯ อ.ภิกษุ ท. เห็นแล้ว ซึ่งช้าง นั้น ทูลถามแล้ว ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.ช้างนี้ ย่อมทำซึ่งอะไร ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ตรัสแล้วว่า คุณก่อนภิกษุ ท. อ.ช้างนี้ ย่อมหวังเฉพาะ เพื่ออันถวายเป็นซึ่งภิกษาแก่เธอ ท. ก็ อ.ช้างนี้ เป็นผู้ทำซึ่งอุปการะ ย่อมเป็น แก่เรา สิ้นราตรีนาน แล อ.อัน อันเรา ยังจิต ของช้างนั้น ให้กำเริบ ย่อมไม่ควร คุณก่อนภิกษุ ท. อ.เธอ ท. จงกลับ ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ทรงพาแล้ว ซึ่งภิกษุ ท. เสด็จกลับแล้ว ฯ แม้ อ.ช้าง เข้าไปแล้ว สู่ชฎแห่งป่า รวบรวมแล้ว ซึ่งผลไม้ต่าง ๆ ท. มีผลแห่งขนุน และกล้วยเป็นต้น ทำแล้ว ให้เป็นกอง ได้ถวายเป็นแก่ภิกษุ ท. ในวันรุ่งขึ้น ฯ อ.ภิกษุ ท. ผู้มีร้อยห้าเป็นประมาณ ไม่ได้อาจแล้ว เพื่ออัน ยังผลไม้ ท. ทั้งปวงให้สิ้นไป ฯ อ.พระศาสดา ทรงถือแล้ว ซึ่งบาตรและจีวร เสด็จออกแล้ว ในกาลเป็นที่สุดลงรอบแห่งกิจด้วยภัด ฯ อ.ช้าง ไปแล้ว โดยระหว่างและระหว่างแห่งภิกษุ ท. ได้ยินแล้ว ขวาง ข้างพระพักตร์ ของพระศาสดา ฯ อ.ภิกษุ ท. เห็นแล้ว ซึ่งช้าง นั้น ทูลถามแล้ว ซึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.ช้างนี้ ย่อมทำ ซึ่งอะไร ดังนี้ ฯ อ.พระศาสดา ตรัสแล้วว่า

^๑ ส่วนที่แปลว่า ส่งมาแล้ว มุ่งเอาความหมาย

^๒ ศัพท์ประเภทนี้เมื่อใช้ในความเคารพ มีรูปเป็นพหูพจน์ แต่แปลเป็นเอกพจน์

คูก่อนภิกษุ ท. อ.ข้างนี้ ส่งไปแล้ว ซึ่งเธอ ท. ยังเรา ย่อมให้กลับ ดังนี้ ฯ
 อ.ภิกษุ ท. กราบทูลแล้ว ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ อ.อย่างนี้ หรือ ดังนี้ ฯ
 อ.พระศาสดา ตรัสแล้ว ว่า คูก่อนภิกษุ ท. เออ อ.อย่างนี้ ดังนี้ ฯ ครั้งนั้น
 อ.พระศาสดา ตรัสแล้ว ว่า คูก่อนปารีเลยยกะ อ.การไป นี้ เป็นการไป
 อันไม่กลับแล้ว แห่งเรา ย่อมเป็น อ.ฉาน หรือ หรือว่า อ.วิปัสสนา หรือว่า
 อ.มรรคและผล ย่อมไม่มี แก่เจ้า โดยอรรถภาพ นี้ อ.เจ้า จงหยุด ดังนี้ กะข้างชื่อว่า
 ปารีเลยยกะ นั้น ฯ อ.ข้าง ฟังแล้ว ซึ่งพระดำรัส นั้น ใส้เข้าแล้ว ซึ่งวง ในปาก
 ร้องให้อยู่ ได้ไปแล้ว ข้างหลัง ข้างหลัง ฯ ก็ อ.ข้าง นั้น เมื่อได้ เพื่ออันยัง
 พระศาสดาให้เสด็จกลับ ฟังปฏิบัติ สิ้นกาลกำหนดเพียงไรแห่งชีวิต โดยทำนอง
 นั้นนั้นเทียว ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ฝ่ายพระบรมศาสดาเสด็จถึงแดนบ้านนั้นแล้วตรัสว่า ปารีเลยยกะ
 จำเดิมแต่นี้ไปมิใช่ที่ของเจ้า เป็นที่อยู่ของหมู่มนุษย์มีอันตรายเบียดเบียนอยู่
 รอบข้าง เจ้าจงหยุดอยู่เถิด ฯ ข้างนั้นยืนร้องให้อยู่ในที่นั้น เมื่อพระบรมศาสดา
 ทรงละคลองจักขุไป มีหัวใจแตกสิ้นชีวิตแล้ว เพราะความเลื่อมใสในพระบรม
 ศาสดา จึงบังเกิดในท่ามกลางนางอัสรพันหนึ่ง ในวิมานทอง ๓๐ โยชน์ในภพ
 ดาวดึงส์ ฯ เทพบุตรนั้น ได้มีชื่อว่าปารีเลยยกเทพบุตรนั้นแล ฯ

ภิกษุชาวเมืองโกสัมพีสดับว่า ได้ยินว่า พระบรมศาสดาเสด็จมาถึง
 กรุงสาวัตถีแล้วจึงได้ไป ณ ที่นั้นเพื่อจะกราบทูลขอขมาพระบรมศาสดา ฯ
 พระเจ้าโกศลทรงสดับว่า ได้ยินว่า พวกภิกษุชาวเมืองโกสัมพีผู้ก่อการแตกร้าง
 เหล่านั้นกำลังมาจึงเข้าไปเฝ้าพระบรมศาสดาทูลว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
 หม่อมฉันจักไม่ยอมให้ภิกษุเหล่านั้นเข้ามายังแคว้นของหม่อมฉัน ฯ
 พระบรมศาสดาตรัสว่ามหาบพิตร ภิกษุเหล่านั้นเป็นผู้มีศีล (แต่) พวกเธอ
 ไม่เชื่อฟังคำของอาตมาเพราะวิวาทกันอย่างเดียว ฯ บัดนี้พวกเธอกำลังมา
 เพื่อขอขมาอาตมา มหาบพิตร ขอให้พวกเธอ จงมาเถิด ฯ แม้ท่าน

